

NÁSTUP DÍTĚTE DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

PRO DÍTĚ I RODIČE

Vstup vašeho dítěte do mateřské školy a čas, který tam stráví společně s jinými dětmi, je úsek života, který má zvláštní význam pro jeho rozvoj. Mateřská škola má vlastní výchovné poslání. Nástup do MŠ změni celkový chod rodiny a role „předškoláčka“ může být pro dítě ze začátku velice psychicky i fyzicky náročná. Nové prostředí, cizí dospělé osoby, velký kolektiv dětí, odlišný program dne, stravování, atd. Každé dítě na dlouhodobé odloučení z rodiny reaguje jiným způsobem. Adaptabilita člověka na nové věci, prostředí a kolektiv je zcela individuální a tak je potřeba obzvláště dětem s touto novou situací pomoci a tolerovat jejich odlišnosti. Je vhodné využít pomalou adaptaci. Pro vaše dítě začíná úsek života s mnoha novými požadavky, v prostředí, které se velmi liší od důvěrně známého domova:

- ✓ Jako matka a otec nejste po určitou část dne k dispozici.
- ✓ Vaše dítě si musí vytvořit důvěru k nové blízké osobě, která je zde součástí pro řadu jiných dětí.
- ✓ Vaše dítě má rozvíjet vztahy se skupinou ostatních dětí.
- ✓ Vaše dítě se musí učit novým pravidlům, např. že hračka nepatří jen jednomu, nýbrž všem.
- ✓ Vaše dítě se musí přizpůsobit novému dennímu rytmu.

Zatímco jedno dítě přistupuje k nové situaci s radostí a spontánně, jiné vyčkává, nebo se dokonce bojí. Jedno dítě se učí zvládat nové požadavky rychleji, jinému to jde pomaleji a trvá mu to déle. Adaptace (to znamená, že se pohybuje ve skupině samostatně a sebevědomě, uzavírá přátelství) na nové prostředí může trvat i několik měsíců.

S JAKÝMI REAKCEMI MŮŽETE POČÍTAT BĚHEM ADAPTACE

Nejprve se bude vaše dítě snažit v mateřské škole zorientovat. Ve skupině se bude chovat spíše jako pozorovatel a bude vyčkávat. Jeho hra není ještě intenzivní a vytrvalá, třídu prozkoumá nejprve pozvolna. Doma může být unavené a nevyrovnané, bude vyprávět málo nebo nic.

Asi od druhého týdne se bude snažit najít si své místo ve skupině. Může se také projevat únava a častěji se stane, že dítě jde ráno do mateřské školy s nechtím nebo tam také vůbec nechce jít. Tyto reakce nejsou ničím zvláštním, jsou normální. Každé dítě potřebuje na adaptaci svůj čas.

OD RODIČŮ SE OČEKÁVÁ, ŽE:

- ... budete rozvíjet důvěru k mateřské škole
- ... jste schopni akceptovat, že vaše dítě je jen jedním mezi ostatními ve skupině

RADY PRO RODIČE

- ✓ **Mluvte s dítětem o tom**, co se ve školce dělá a jaké to tam je. Můžete si k tomu vzít obrázkovou knížku. Vyhněte se negativním popisům, jako „tam tě naučí poslouchat“, „tam se s tebou nikdo dohadovat nebude“, apod.
- ✓ **Zvykejte dítě na odloučení**. Při odchodu např. do kina láskyplně a s jistotou řekněte, že odcházíte, ale ujistěte dítě, že se vrátíte. Dítě potřebuje pocit, že se na vás může spolehnout. Chybou je, vyplížit se tajně z domu. Dítě se cítí zrazené a strach z odloučení se jen prohlubuje.
- ✓ **Ved'te dítě k samostatnosti zvláště v hygieně, oblékání a jídle**. Nebude zažívat špatné pocity spojené s tím, že bude jediné, které se neumí obléknout kalhoty nebo dojít na záchod. Samozřejmě je jiná situace při nástupu dvouletého dítěte.
- ✓ **Dejte dítěti najevo, že rozumíte jeho případným obavám z nástupu do školy**, ale ujistěte ho, že mu věříte a že to určitě zvládne. Zvýšíte tak sebedůvěru dítěte. Pokud má dítě chodit do školky rádo, musí k ní mít kladný vztah. Z toho důvodu nikdy školkou dítěti nevyhrožujte, vyhněte se vyhrůžkám typu „když budeš zlobit, nechám tě ve školce i odpoledne“.
- ✓ **Pokud bude dítě plakat, buďte přívětiví, ale rozhodní. Rozloučení by se nemělo příliš protahovat**. Ovšem neodcházejte tajně.
- ✓ **Plňte své sliby** – když řeknete, že přijдете po obědě, musíte přijít!!!
- ✓ **Udělejte si jasno v tom, jak prožíváte nastávající situaci vy**. Děti dokážou velmi citlivě poznat projevy strachu u rodičů. Platí tu, že zbavit se své úzkosti znamená zbavit dítě jeho úzkosti. Pokud máte strach z odloučení od dítěte, dohodněte se, že dítě do školky bude vodit ten, který s tím má menší problém.
- ✓ **Za pobyt ve školce neslibujte dítěti odměny předem**. Dítě prožívá stres nejen z toho, že je ve školce bez rodičů a zvyká si nové prostředí. Přidá se strach z toho, že selže a odměnu pak nedostane. Samozřejmě – pokud den ve školce proběhne v pohodě – chvalte dítě a jděte to oslavit třeba do cukrárny nebo kupte nějakou drobnost. Materiální odměny by se neměly stát pravidlem.
- ✓ **Promluvte si s učitelkou**. Promluvte si s učitelkami o možnostech postupné adaptace dítěte – dítě může být ve školce jen dvě hodiny apod. Sdělte učitelkám důležité informace a důvěrnosti o dítěti. Vždy informujte o změnách ve zdravotním stavu dítěte. Dětem mladším tří let je vhodné poskytnout dostatečný čas pro adaptaci. Postupně prodlužujeme délku pobytu. Je nevhodné, aby dvouleté dítě bylo od prvního dne v mateřské škole např. od 7 do 16 hodin.